بسم الله الرحمن الرحيم

ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ޙުކުމުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 489/DC/2024
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ބޭނުންކުރުން
- ދައުވާކުރާ ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ދައުވާގެ ނަންބަރު: 1081/2023/-2024/DC/462
- ދައުވާލިބޭ ފަރާތް
  - ނަން: އާދަމް އިސްމާޢީލް (އާދަމް އިސްމާޢީލް)
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A269553
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ށ. މިލަންދޫ / ދުންފިނިގެ
  - މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: ށ. މިލަންދޫ / ދުންފިނިގެ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2024
- ނިމުނު ތާރީޚު: 07 ނޮވެމްބަރު 2024

ދައުވާގެ ހުލާސާ:

މާލެ ނ. މިލަންދޫ / ދޮންވިލުގެ އާދަމް އިބްރާހީމް، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށް، ގެންގުޅެ އަދި އެތެރެކުރި ވިޔަފާރި ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތުގައި 24 އޮގަސްޓް 2023 ދުވަހު 20:29 ހާއިރުކަންހާއިރު، މާލެ މ.ބޮކުރާހި ގޭގެ ފުރަތަމަ ފަންގިފިލާގައި ހުރި ކޮޓަރިއަކުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މީނާ ގެންގޮސް، މީނާގެ ކުޑަކަމުދާ އެއްޗެހި ނަގައި ތަހުލީލުކުރުމުން، މީނާގެ ކުޑަކަމުދާތަކެތީގެ އެއްޗެހި ކެނަބިސް އަށް ޕޮޒިޓިވްވެފައިވާތީ، މީނާގެ މައްޗަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއާ ގުޅިގެން 31 ޖުލައި 2024 ދުވަހު އެކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި، މީނާއަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ "ކާކާސް" ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށް ބެލުނު، ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ބޭނުންކުރާކަން އިޢުތިރާފު ވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން އާދަމް އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

- އިޞްލާޙީ މަރުޙަލާ:

1. މި ދައުވާ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން 2024 އޮކްޓޫބަރު 02 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އިޞްލާޙީ ބައްދަލުވުމުގައި ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީ ހުށަހަޅާފައިވާ، ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާކަމަށް އާދަމް އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާތީ، ޝަރުޢީ ކޯޓުން މީނާ ފަސްކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާ ރިޢާޔަތްކޮށް، މީނާގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހަދައި 2024 ނޮވެމްބަރު 13 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މި ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް، މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ މައްޗަށް[1] އަމުރުކުރެވިފައެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން މައްސަލައިގެ ދައުވާ ވާދީ ތިރިއުތުރުތައް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކޯޓުން އެދިފައިވާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތައް ހަވާލުކުރި ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤު ކަމާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ބޭއްވޭ ދުވަހާއި ހަމައަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު ޙާޟިރު ނުކުރެވިއްޖެނަމަ، ވަކީލަކާ ނުލައި އަޑުއެހުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އިލްތިމާސް ކުރެއްވީމާ ދައުވާލިބޭ މީހާ ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން އާދަމް އިބްރާހީމްގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށް، 2024 ނޮވެމްބަރު 04 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

[1] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D1-A/2024/461 އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް ކުރެވުނު އަމުރު.

- ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާ: (ފުރަތަމަ ޙުކުމް)

1. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ނ.މިލަންދޫ، ދަނޑުވެރިގެ އާދަމް ޢިސާމްގެ މައްޗަށް ދައުވާ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތުމަށް، މިނާ، މަސްތުވާތަކެތީ ބޭނުންކުރާ، ގެންގުޅެ އަދި އެތެރޭގެ ވިޔަފާރި ކުރާކަމުގެ ތުހުމަތުކަމުގައި 24 ޑިސެމްބަރ 2023 ވާ ދުވަހު 20:29 ހާއިރުކަންހާއިރު، މާލެ މ.ބަރާބަ ގޭގެ ފުރަތަމަ ފަންގިފިލާގައި ހުރި ކޮޓަރިއަކުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މިނާ ގެންގުޅެ، މިނާގެ ކުޑަކަމުދާ އެއްޗެހި ނަގައި ތަޙްލީލުކުރިއިރު، މިނާގެ ކުޑަކަމުދާތަކެތީ އެއްޗެހި ކޮކޭން އަދި ޑައިޒިޕާމް ފެނިފައިވާތީ، މިނާގެ މައްޗަށް ކުރިމިނަލް ކޮށް ހުށަހަޅާ ޤާނޫނު 1 ގައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއާ ގުޅިގެން 31 ޖުލައި 2024 ވާ ދުވަހު އެކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި، މިނާއަކީ މަސްތުވުމަށް "ކޮކޭން" ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު 1 ގައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ބޭނުންކުރާކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، މަސްތުވާތަކެތީއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅިގެން އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން[2] ޤާނޫނު 1ގައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާ ކަމަށެވެ.[3] އަދި މަސްތުވާތަކެތީއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މިހާތަނަށް މިނާގެ މައްޗަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ޝަރީޢަތުގައި ބުނެފައެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އާދަމް ޢިސާމްގެ މައްޗަށް ކުރި ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި، ދައުވާ ސާފުވެއްޖެކަމަށާއި، ދައުވާއަކީ ތެދު ދައުވާއެއް ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވުމަށް "ކޮކޭން" ޤާނޫނު 1ގައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ބޭނުންކުރި ކަމަށާއި، އަދި ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މިނާ އިޢުތިރާފު ވެފައިވެއެވެ.[4] މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުރިފައިވާ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓްގެ ސާފުއެއް ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި، މިމައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާނީ ފަޔަވަޅު ނެގުމަށް އަމިއްލަޔަށް ކަމަށާއި، އަދި މަސްތުވާތަކެތީއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މިހާތަނަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ޝަރީޢަތުގައި ބުނެފައެވެ.

3. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން 2024 ނޮވެމްބަރު 04 ވަނަ ދުވަހު،[5] މިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ އާދަމް ޢިސާމްގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން، މިނާއަކީ އުމުރުން 18 އަހަރުން ފުރިގެން[6] މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރަމުން އަންނަ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި މިނާގެ ކުޑަކަމުދާތަކެތީ މަސްތުވާތަކެތީގެ 07 ބާވަތަކަށް ޕޮޒިޓިވް ނެގިފައިވާކަމަށާއި، މިނާގެ ކުޑަކަމުދާތަކެތީ މަސްތުވާތަކެތީގެ އެއްވެސް ބާވަތަކަށް ފައިސަލާވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

4. އަދި، ޑްރަގް ޖަސްޓިސް އެސެސްމަންޓުން އެނގޭގޮތުގައި، އާދަމް ޢިސާމް މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމަށް ދުވަހަކު ފަހަރަށް ތިރީސް ގޮތަކަށް ބޭނުން ކުރާ ކަމަށާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން އެ ރިޕޯޓުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބަހައްޓާ ގޮތުން ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރުމަށް ފަދަ ބާރުތަކެއްގައި ހުރި މިނާއަށް

2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011
3 ދައުލަތުގެ ވަކީލު 2024 ނޮވެމްބަރު 07 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ދިން ބަޔާން.
4 ދައުވާލިބޭ ފަރާތް 2024 ނޮވެމްބަރު 07 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ދިން ބަޔާން.
5 ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2024/595 ރިޕޯޓް

ކަމާއި، އާދަމް އިބްރާހީމް ބައިވެރިކުރުމަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަކީ، ކޮމިއުނިޓީ އިންޓެންސިވް އައުޓްޕޭޝަންޓް 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުކަން[7] އެނގެން އޮވެއެވެ.

5. މިގަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، މި ގަޟިއްޔާ ގުޅިގެން އާދަމް އިބްރާހީމްގެ މައްސަލަ ފަރުވާދޭ ބޯޑަށް ފޮނުވުމުން، އެ ބޯޑުން ތަޝްޚީޞްކުރުމުން ހިފެހެއްޓުމާއެކު، ދިނުމަށް ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ މިހާރުގެ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނަތީޖާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކޮށްފިނަމަ، ކޮމިއުނިޓީ ފަހުގެ ޚިދުމަތުން ފަރުވާދޭ ބާޖަވެރިކުރުމާއެކު މިނިވަންކޮށްގެން ފުރުސަތު އޮންނާނެ ކަމާއި، އަދި ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެފައިވުން ނިމުނަމަ، މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް އުފުލުން ނުވަތަ 81 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ހުއްޓުވުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިހާގެ މައްސަލަ ނުބަލާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސް، ފަރުވާގެ ބޯޑުން ތަންފީޒު ކުރަން ފޮނުވަން ކޯޓުން އަމުރުކުރާނެކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

ފަރުވާގެ ޙުކުމް:

ދެން ވީމާ، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ސ. މީދޫ / ދުންވިލިގެ، އާދަމް އިބްރާހީމްގެ މައްސަލަ ކޯޓުގައިވާ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވުމަށް "ކަނަބިސް" ބޭނުން ކުރިކަމަށް ބުނެ، ދަޢުވާގައިވާ ކުށަށް އާދަމް އިބްރާހީމް ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިޢުތިރާފު ވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުން އާދަމް އިބްރާހީމް ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އާދަމް އިބްރާހީމް 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ޖޭލަށް ޖެހުން ހުކުމްކޮށް، މި ޤާނޫނުގައި މިހާގެ މައްސަލަ ކުރިޔަށް ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް އަންނަންދެން ނުވަތަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަންދެން މި ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް، އެ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އަމުރު ކޮށްފީމެވެ.

05 ޖުމާދަލްއޫލާ 1446

07 ނޮވެމްބަރު 2024

މުޙައްމަދު ސަމީރު

ޤާޟީ

ޑްރަގް ކޯޓު

[7] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2024/612 ރިޕޯޓު